

Asiantaeth Trwyddedu
Gyrwyr a Cherbydau

INF46W

Gwasanaethau
Cerbyd

Rhifau cofrestru a chi

Am ragor o wybodaeth ewch i
www.gov.uk/rhifau-cofrestru-cerbyd-personol

1. Rhifau cofrestru	3
2. Arddangos rhifau cofrestru	3
3. Prynu rhif cofrestru personol	3
4. Beth ydych chi'n ei gael am eich arian?	4
5. Ble arall allwch chi gael rhif cofrestru?	4
6. Gwerthu cerbyd sydd â rhif cofrestru personol	5
7. Trosglwyddo a chadw rhifau cofrestru (i'w defnyddio)	5
8. Mae eich hawl i aseinio neu i gadw'ch rhif cofrestru ar fin dod i ben	7
9. Ychwanegu neu newid manylion yr enwebai ar eich tystysgrif hawl neu ddogfen gadw	7
10. Nid ydych am aseinio'r rhif cofrestru bellach	7
11. Mae eich cerbyd wedi'i brydlesu	8
12. Mae eich cerbyd yn cael ei ddwyn a heb gael ei ganfod	8
13. Mae eich cerbyd y tu hwnt i'w drwsio	9
14. Nid yw'ch cerbyd yn bodoli bellach neu mae wedi'i sgrapio	9
15. Beth sy'n digwydd i'r rhif cofrestru os ydych yn allforio'ch cerbyd?	10
16. Cadw'r rhif cofrestru os ydych chi am ailadeiladu neu drosi'ch cerbyd	10
Gwybodaeth bellach	11

1. Rhifau cofrestru

Modd o adnabod cerbydau yw rhifau cofrestru. Mae pob rhif cofrestru yn eiddo i'r Ysgrifennydd Gwladol, ac yn cael ei dyrannu i gerbyd (a gellir eu tynnu'n ôl) fel rhan o'r broses o gofrestru a threthu cerbydau.

2. Arddangos rhifau cofrestru

Mae'n rhaid arddangos rhifau cofrestru'n gywir, yn unol â'r gyfraith. Mae'n rhaid ichi fynd at gyflenwr platiau rhif cofrestredig (RNPS) i gael plât rhif. Mae rhestr o gyflenwyr RNPS ar gael yn

www.gov.uk/number-plate-supplier

Os nad ydych chi'n cadw at y gyfraith o ran bylchau rhwng llythrennau a rhifau ar blatiau rhif, arddull a maint, fe ellid gosod dirwy arnoch o hyd at £1000, ac mae'n bosibl y bydd y rhif cofrestru'n cael ei ddileu yn barhaol.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn ein taflen 'Rhifau cofrestru cerbyd a phlatiau rhif' (INF104W), y gallwch ei lawrlwytho o

www.gov.uk/government/publications/vehicle-registration-numbers-and-number-plates.cy

Ni allwch chi ddefnyddio rhif cofrestru i wneud i'ch cerbyd ymddangos yn iau nag ydyw mewn gwirionedd.

3. Prynu rhif cofrestru personol

Cofrestriadau Personol

Asiantaeth Trwyddedu Gyrwyr a Cherbydau

Mae gennym ni ein cynllun gwerthu ein hunain, sy'n cynnig ystod o rifau cofrestru nad ydynt erioed wedi'u cyhoeddi. Trwy'r cynllun hwn, gallwch chi brynu'r hawl i gael rhif cofrestru penodol wedi'i aseinio i (ei roi ar) gerbyd.

Ewch i'n gwefan yn

dvlaregistrations.dvla.gov.uk/cymraeg

i weld pa rifau cofrestru personol sydd gennym ni ar gael a beth yw eu cost. Mae ein prisiau'n dechrau o £250, ac yn cynnwys TAW a'r 'ffi aseinio' (sef y ffi rydym ni'n ei chodi i roi'r rhif cofrestru ar gerbyd). Pan fyddwch chi'n barod, gallwch chi brynu ar-lein 24 awr y dydd.

Mae DVLA yn cynnal sawl ocsiwn bob blwyddyn, sy'n cynnwys miloedd o rifau cofrestru ym mhob ocsiwn.

Mae'r holl gynnig yn digwydd ar-lein, dros 7 diwrnod. Mae rhagor o fanylion am sut mae ein hocsynau yn gweithio a sut i gofrestru fel cynigydd ar gael yn **www.dvlaauction.co.uk**

Dim ond ar gerbydau sydd wedi'u cofrestru (neu sydd ar fin cael eu cofrestru), wedi'u trethu (neu sy'n cael eu trethu), neu sydd â HOS mewn grym ar adeg y cais ac a ddefnyddir yn y DU y gellir defnyddio rhifau cofrestru a brynwyd o dan ein cynllun gwerthu.

4. Beth ydych chi'n ei gael am eich arian?

Rydych chi'n prynu'r hawl i gael y rhif cofrestru wedi'i aseinio i gerbyd sydd wedi'i gofrestru yn eich enw chi, neu yn enw rhywun arall (yr enwebai).

Nid oes gan yr enwebai unrhyw hawl i'r rhif cofrestru nes iddo gael ei aseinio i'w gerbyd.

Byddwn ni'n anfon 'tystysgrif hawl' (V750W) atoch chi. Bydd hon yn cynnwys manylion:

- y rhif cofrestru
- y prynwr a'r enwebai
- dyddiad adnewyddu'r dystysgrif hawl

Gallwch chi adnewyddu'r hawl am 10 mlynedd ychwanegol. Gallwch wneud cais i fyny at 28 diwrnod cyn y dyddiad dod i ben. **Rhaid i DVLA dderbyn eich cais i adnewyddu ar neu cyn y dyddiad dod i ben, neu bydd yr hawliau i'r rhif cofrestru personol yn cael eu colli.** Gallwch chi ychwanegu enwebai (os nad oes gennych chi un), neu newid enwebai hyd at yr amser pan fydd y rhif cofrestru'n cael ei aseinio, neu ar yr un pryd. Ceir rhagor o fanylion am hyn ar y V750W.

5. Ble arall allwch chi gael rhif cofrestru?

Mae delwyr rhifau cofrestru'n hysbysebu yn y wasg genedlaethol neu mewn cylchgronau arbenigol, ac mae gan lawer ohonyn nhw eu gwefan eu hunain. Mae'n bosibl y byddan nhw'n gwerthu rhifau cofrestru o'u stoc eu hunain, neu gallent weithredu fel asiant ar ran modurwyr sydd am werthu rhif cofrestru eu cerbyd eu hunain. Mae'n bosibl hefyd y bydd delwyr yn gwerthu rhifau cofrestru y maen nhw wedi'u prynu oddi wrthym ni, ond **nid** ydyn nhw'n gweithredu ar ran DVLA.

6. Gwerthu cerbyd sydd â rhif cofrestru personol

Peidiwch â gwerthu neu gael gwared ar eich cerbyd cyn ichi symud y rhif cofrestru personol i'ch cerbyd newydd (ei drosglwyddo) neu ei atal dros dro (ei gadw).

Os ydych yn gwerthu neu'n trosglwyddo eich cerbyd cyn inni roi tystysgrif gofrestru V5CW (llyfr log) newydd ichi gyda rhif cofrestru newydd, bydd y rhif cofrestru personol yn pasio i'r ceidwad cofrestredig newydd.

Rydym naill ai yn:

- nodi (aseinio) cerbyd gyda rhif cofrestru
- ei gadw (dal) ar gyfer y ceidwad cofrestredig

Y ceidwad cofrestredig yw'r unig berson sydd â hawl i wneud cais i drosglwyddo neu gadw'r rhif cofrestru. Nid yw'n eiddo personol felly cofiwch, os na fyddwch yn trosglwyddo neu'n cadw eich rhif cofrestru personol cyn ichi werthu eich cerbyd, byddwch yn ei golli.

7. Trosglwyddo a chadw rhifau cofrestru (i'w defnyddio)

Trosglwyddo rhif cofrestru

Mae trosglwyddo rhif cofrestru'n caniatáu iddo gael ei symud o un cerbyd i gerbyd arall. Ceidwad cofrestredig cerbyd yn unig all wneud cais i drosglwyddo'i rif cofrestru. Pan gofrestrir cerbyd â rhif cofrestru arall, bydd rhif cofrestru cyfredol y cerbyd hwnnw'n cael ei dynnu'n ôl, oni bai eich bod yn gwneud cais i'w drosglwyddo neu ei gadw ar yr un pryd.

Cadw rhif cofrestru

Mae cadw rhif cofrestru'n caniatáu symud rhif o gerbyd a'i gadw ar ddogfen.

Gallwch gadw rhif cofrestru am 10 mlynedd.

Ceidwad cofrestredig cerbyd yn unig sy'n cael gwneud cais i gadw rhif cofrestru a dewis dod yn grantî neu roi manylion rhywun arall.

Y grantî sydd â'r hawl i gael y rhif cofrestru wedi'i aseinio i gerbyd wedi'i gofrestru yn ei enw, neu yn enw person arall (yr enwebai).

Nid oes gan yr enwebai hawl i'r rhif cofrestru nes ei fod wedi'i aseinio i'w gerbyd.

Byddwn ni'n cyhoeddi dogfen gadw (V778W) i'r grantî. Bydd hon yn cynnwys manylion:

- y rhif cofrestru
- yr enwebai (os nodir un yn y cais)
- dyddiad adnewyddu'r ddogfen gadw

Gallwch chi ymestyn yr hawl am 10 mlynedd ychwanegol. Gallwch wneud cais i fyny at 28 diwrnod cyn y dyddiad dod i ben. **Rhaid i DVLA dderbyn eich cais i adnewyddu ar neu cyn y dyddiad dod i ben, neu bydd yr hawliau i'r rhif cofrestru personol yn cael eu colli.** Gallwch chi ychwanegu enwebai (os nad oes gennych chi un), neu newid enwebai hyd at yr amser pan fydd y rhif cofrestru'n cael ei aseinio, neu ar yr un pryd. Ceir rhagor o fanylion am hyn ar y V778W.

Unwaith y bydd y grantî wedi aseinio'r rhif cofrestru i'w gerbyd neu i gerbyd yr enwebai, mae'r hawl i'r rhif cofrestru'n mynd i geidwad cofrestredig y cerbyd hwnnw.

Sut i wneud cais i drosglwyddo neu gadw rhif cofrestru

Gallwch wneud cais ar-lein i gymryd y rhif cofrestru oddi ar gerbyd a'i gadw ar ddogfen gadw i fyny at 10 mlynedd yn **www.gov.uk/cadw-rhif-cofrestru** (y ffi yw £80).

Gallwch hefyd drosglwyddo'r rhif cofrestru i gerbyd arall ar-lein yn **www.gov.uk/cadw-rhif-cofrestru** (y ffi yw £80). Gallwch gwblhau'r broses drwy roi'r rhif cofrestru ar y cerbyd ar unwaith yn **www.gov.uk/rhoi-rhif-cofrestru-cerbyd**

Fel arall, bydd angen ichi, fel y ceidwad cofrestredig, lenwi ffurflen V317W. Mae'r ffurflen hon yn cynnwys rhagor o wybodaeth ynghylch trosglwyddo neu gadw rhif cofrestru. Gallwch gael y ffurflen ar **www.gov.uk/dvlaforms** neu wrth DVLA.

Rhifau cofrestru na ellir eu trosglwyddo

Gwiriwch eich V5CW cyn gwneud cais, i sicrhau bod modd trosglwyddo'r rhif cofrestru. Os yw'r V5CW yn nodi na ellir trosglwyddo'r rhif cofrestru, ni allwch chi ei drosglwyddo na'i gadw.

Rhifau cofrestru sy'n dechrau â 'Q'

Os oes gan gerbyd rif cofrestru sy'n dechrau â'r rhagddodiad 'Q' neu rhagddodiad 'QNI', ni ellir trosglwyddo'r rhif cofrestru ac mae'n rhaid iddo aros ar y cerbyd.

8. Mae eich hawl i aseinio neu i gadw'ch rhif cofrestru ar fin dod i ben

Os nad yw'r rhif cofrestru wedi'i aseinio i gerbyd ac mae eich hawl i'w ddefnyddio ar fin dod i ben, byddwch yn cael nodyn atgoffa (os yw'ch manylion yn gyfredol) gyda gwybodaeth am sut i wneud cais i adnewyddu. Bydd eich V750W neu V778W hefyd yn dweud wrthyhych sut i aseinio neu adnewyddu.

Rhaid i DVLA dderbyn eich cais i adnewyddu ar neu cyn y dyddiad dod i ben, neu bydd yr hawliau i'r rhif cofrestru personol hwn yn cael eu colli.

Gallwch adnewyddu'r hawl i rif cofrestru am 10 mlynedd.

9. Ychwanegu neu newid manylion yr enwebai ar eich tystysgrif hawl neu ddogfen gadw

Gallwch wneud hyn, cyn belled â bod eich tystysgrif neu'ch dogfen yn parhau i fod yn ddilys. Bydd eich V750W neu'ch V778W yn dweud wrthoch chi sut i wneud hyn.

10. Nid ydych am aseinio'r rhif cofrestru bellach

Gallwch wneud cais am ad-daliad o'r ffi aseinio (os wnaethoch dalu ffi aseinio ar yr adeg wnaethoch brynu neu'n cadw'r rhif cofrestru).

Rhaid ichi wneud cais am ad-daliad cyn y dyddiad dod i ben. Bydd eich V750W neu'ch V778W yn dweud wrthyhych sut i wneud hyn.

Unwaith y bydd eich V750W neu'ch V778W wedi dod i ben, byddwch yn colli'r hawl i arddangos y rhif cofrestru.

11. Mae eich cerbyd wedi'i brydlesu

Ceidwad cofrestredig y cerbyd yn unig sy'n cael gwneud cais i drosglwyddo neu i gadw rhif cofrestru. Y cwmni prydlesu (os mai nhw yw'r ceidwad) fyddai â'r hawl i drosglwyddo neu i gadw'r rhif cofrestru. Os ydych chi dal am aseinio rhif cofrestru sydd ar gerbyd wedi'i brydlesu, gwiriwch fod y cwmni prydlesu'n fodlon ichi wneud hynny, a'u bod yn barod i gydweithredu pan ddaw'n bryd i drosglwyddo neu gadw'r rhif cofrestru yn y dyfodol.

12. Mae eich cerbyd yn cael ei ddwyn a heb gael ei ganfod

Os yw'r cerbyd sydd â'r rhif cofrestru personol wedi'i aseinio iddo wedi cael ei ddwyn, gallwch wneud cais i gadw'r rhif ar unwaith i'w ddiogelu.

Ni fyddwch yn gallu ei aseinio i gerbyd arall ac ni fydd unrhyw ddogfen gadw (V778W) yn cael ei chyhoeddi tan 6 mis o'r dyddiad y lladrad wedi dod i ben neu fod y cerbyd wedi'i adfer.

Cyfrifoldeb y cwsmer yw cysylltu â DVLA i'r V778W gael ei chyhoeddi ar ôl yr amser hwn.

I brosesu eich cais, rhaid i'r canlynol fod yn berthnasol:

- rhaid bod yr heddlu wedi cael gwybod am y lladrad
- rhaid diweddarau'r lladrad ar eich cofnod cerbyd DVLA (dylai'r heddlu ddweud wrth DVLA ar eich rhan)
- roedd gan y cerbyd MOT dilys pan gafodd ei ddwyn
- roedd gan y cerbyd dreth cerbyd ddilys ar adeg y lladrad
- mae wedi bod yn llai na 2 flynedd a 6 mis o adeg y lladrad wrth wneud eich cais, bydd unrhyw beth dros hyn yn cael ei wrthod

I wneud cais neu am ragor o wybodaeth, gweler y V317W ac anfon eich cais i:

Rhifau Cofrestru Personol

DVLA

Abertawe

SA99 1DS

Os yw'ch cerbyd yn cael ei ganfod a rydych chi neu'ch cwmni yswiriant yn penderfynu ei werthu neu ei ddinistrio, bydd angen ichi wneud cais i gadw neu drosglwyddo eich rhif cofrestru ar-lein yn **www.gov.uk/cadw-rhif-cofrestru** neu ddefnyddio'r ffurflen V317W cyn i'r cerbyd cael ei waredu.

13. Mae eich cerbyd y tu hwnt i'w drwsio

Gallwch dal wneud cais i drosglwyddo neu i gadw'r rhif cofrestru, cyn belled â:

- bod y cerbyd ar gael i'w archwilio (byddwn ni'n gofyn hefyd am adroddiad peiriannydd y cwmni yswiriant)
- eich bod yn gallu bodloni holl amodau'r cynlluniau trosglwyddo neu gadw

Pwysig – os ydych chi am drosglwyddo neu gadw'r rhif cofrestru, mae'n rhaid ichi sicrhau bod eich cwmni yswiriant yn gwybod bod rhaid i'r cerbyd fod ar gael inni ei archwilio. Os yw'ch cwmni yswiriant yn setlo'ch hawliad ac yn gwerthu'r cerbyd i adennill costau cyn i'r rhif cofrestru gael ei drosglwyddo neu ei gadw'n iawn, fe fydd yn trosglwyddo gyda'r cerbyd i'r ceidwad newydd ac fe fyddwch chi'n colli'ch hawl.

Unwaith y byddwch chi wedi llwyddo i drosglwyddo neu gadw'ch rhif o'r cerbyd y nodwyd ei fod y tu hwnt i'w drwsio, rhowch wybod i'ch cwmni yswiriant am y newid yn y rhif cofrestru, ac anfonwch y V5CW newydd atyn nhw (os byddwch yn cael un). Os yw'ch cwmni yswiriant yn bwriadu gwerthu'r cerbyd i adennill costau, mae'n rhaid i'r rhif cofrestru newydd fod wedi'i arddangos ar y cerbyd.

14. Nid yw'ch cerbyd yn bodoli bellach neu mae wedi'i sgrapio

Unwaith nad yw'r cerbyd yn bodoli bellach, bydd ei rif cofrestru'n cael ei dynnu'n ôl.

Os yw'ch cerbyd wedi'i sgrapio, ni fyddwch chi'n gallu cadw neu drosglwyddo ei rif cofrestru. Am ragor o wybodaeth, ewch i **www.gov.uk/cerbydau-sydd-wediu-sgrapio-au-diddymu**

15. Beth sy'n digwydd i'r rhif cofrestru os ydych yn allforio'ch cerbyd?

Yn ôl y gyfraith, mae'n rhaid ichi ddweud wrthym ni os ydych chi'n mynd â'ch cerbyd dramor am fwy na 12 mis.

Os ydych chi am drosglwyddo neu gadw'r rhif cofrestru, mae'n rhaid ichi wneud hynny cyn i'r cerbyd adael y DU. Ni allwch chi wneud cais unwaith y bydd y cerbyd wedi gadael y wlad.

I gael cyngor, ffoniwch ein llinell ymholiadau cerbydau **mewn da bryd cyn** dyddiad allforio'r cerbyd ar 0300 790 6802 neu 0300 790 6819 am y llinell Gymraeg. Mae llinellau ar agor rhwng 8am a 7pm o ddydd Llun i ddydd Gwener, a rhwng 8am a 2pm ar ddydd Sadwrn.

16. Cadw'r rhif cofrestru os ydych chi'n addasu neu'n trosi'ch cerbyd

Nid yw'n bosibl trosglwyddo pob rhif cofrestru. Bydd eich V5CW yn dweud a allwch chi drosglwyddo'r rhif cofrestru ai peidio. Os oes modd ichi wneud hynny, dylech chi ystyried:

- ei drosglwyddo i gerbyd arall
- ei gadw ar ddogfen cyn malu'r cerbyd neu wneud unrhyw newidiadau neu drosiadau – os na wnewch chi hyn, mae'n bosibl y byddwch chi'n colli'ch hawl i'r rhif cofrestru

I gael rhagor o wybodaeth, gwelwch ein taflen 'Canllawiau – gwneud newidiadau i gerbyd a chofrestru cerbydau wedi'u hadeiladu o git, cerbydau wedi'u trosi o git a cherbydau clasurol wedi'u hailadeiladu' (INF318W).

Gwybodaeth bellach

I gael ragor o wybodaeth, ewch i

www.gov.uk/rhifau-cofrestru-cerbyd-personol

Gallwch chi hefyd ffonio ein llinell ymholiadau cerbydau ar 0300 790 6802 neu 0300 790 6819 am y llinell Gymraeg rhwng 8am a 7pm o ddydd Llun i ddydd Gwener, a rhwng 8am a 2pm ar ddydd Sadwrn.

Roedd yr holl ffioedd a nodwyd yn gywir ar adeg argraffu'r llyfryn hwn.

**Gallwch ddewis derbyn
nodiadau atgoffa treth
cerbyd drwy negeseuon
testun neu e-byst.**

Ewch i: gov.uk/dvla/cyfrif